

ارائه روشهای مناسب مشارکتی به منظور حضور موثر کشاورزان و بهره برداران در

فرآیند ارتباط تحقیق و ترویج

صفورا خسروی^۱، محمدرضا سیفی^۲، محمد ربیعی^۳

۱ مدرس گروه علوم اجتماعی دانشگاه پیام نور استان مرکزی، ۲ عضو هیات علمی گروه کشاورزی دانشگاه پیام نور

شازند، ۳ دانش آموخته کارشناسی ترویج و آموزش کشاورزی دانشگاه زنجان

skhosravi7754@yahoo.com

بی شک در آستانه ورود به قرن ۲۱ و وقوع تحولات تکنولوژیکی و پیشرفتهای علمی در زمینه های گوناگون، نیروی انسانی تعلیم دیده و توسعه یافته و توانمند، حرف اول را در عرصه قدرت دولتها می زند لذا شرایط قرن آینده برای بخش کشاورزی نیز بسیار حساس و پرمجااست چون مشتریان واقعی محصولات کشاورزی خواستار خرید محصولاتی هستند که دارای کیفیت بالا و مطابق با استانداردهای شناخته شده جهانی به همراه قیمت مناسب و پایین می باشند. در چنین شرایطی با توجه به محدودیت منابع و گرانی عوامل تولید، ترویج و تحقیق امر خطیری را به عهده دارند که باید مکانسیم هایی را طراحی نمایند که آخرین یافته های علمی را در اختیار کشاورزان خصوصاً خرده مالکین، زنان روستایی و جوانان روستایی قرار دهند و آنها را به سلاح توانایی مجهز نمایند تا با کمترین منابع، بیشترین تولید را همراه با کیفیت لازم در آینده به بار آورند، برای رسیدن به این هدف نیاز به یک ارتباط تعاملی و تنگاتنگ بین تحقیق، ترویج، بخش اجرا و کشاورزان می باشند و در این فرآیند باید کانون اصلی توجه تحقیق و ترویج به مشارکت مردم با تاکید بر دانش فنی بومی مردم محلی و تلفیق با دانش علمی متمرکز باشد و به اولویت ها، نیازها و قابلیت های روستائیان با هدف توانمند سازی کشاورزان توجه بیشتری مبذول شود. همچنین کشاورزان به عنوان عاملان فعال و تاثیرگذار، تحلیل گر، نظارت کننده و ارزشیاب در فرآیند ارتباطی تحقیق و ترویج بایستی مد نظر قرار گیرند لذا برای آنکه آنان در فرآیند تحقیق و ترویج حضور بیشتر و مؤثرتر داشته باشند و نوآوری مورد پذیرش آنها قرار گیرد باید به درک شرایط اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی موجود کشاورزان و سازگاری آنان با اجرای نوآوری و دانش جدید در منطقه در یک فرآیند تحقیق و ترویج، توجه لازم را داشت.

واژه های کلیدی: رهیافت های مشارکتی، نوآوری، فرآیند ارتباطی تحقیق و ترویج